

Stalin mallikelpoinen kommunisti, vakuuttaa Nikita Krushchev nyt

Kiinalainen johtamassa hurjaa aploodia solvutun Stalinin nostolle

MOSKOVA, tammik. 17 p. — Kommunistipuolueen johtaja Khrushchev on tehnyt täydellisen periaatteellisen keikahduksen viime vuoden helmikuun jälkeen. Silloin hän pitkässä, yksityiskohtaisessa selvityksessä puheessaan suurelle kokoukselle osoitti Stalinin olleen kelpaamattoman julmurin. Nyt hän julisti Stalinin mallikelpoiseksi kommunistiksi taistellessaan työväen puolesta.

Hurja hyväksymismyrsky seurasi näitä sanoja. Sitä johtamassa oli täällä vieraillevalta Kiinan pääministeri Chou En-lai ja tapahtui Khrushchevin tunnusmuksissa, jotka Chou oli järjestänyt Kremlin johtamiehille. Vodka ja kiinalainen viini vuositavalla ja maljapuheilla kilitettiin vuoroin Kiinaa ja N-liittoa. Tällöin jo veren korvissa ja kasvoihinsa saanut Khrushchev tarttui kovaväiseen sanoon: "Minun ei tarvitse sanoa että olen kommunisti."

Bulganin yllyttämästä Tällöin Bulganin pisti väliin: "Mutta eräät nimittävät sinua stalinilaiseksi."

"Minä olen stalinilainen", kiivahti Khrushchev vastaan, "mutta minä en erota stalinismia ja Stalinia kommunistista. Kommunismi on taistelusta työväen puolesta Stalin oli mallikommunisti..."

"Me olemme arvostelleet Stalinia, ja arvoimme vieläkin huonona kommunistina sikäli kuin työläisluokan intressit ovat kysymyksessä. Stalinilla on vikansa. Lenin ne huomasivat ennen meitä ja osoitti niitä muille. Puutteellisuudet todella olivat pahat."

Mainitsee "Jumalan" Jatko sitten: "Mutta ne seikat joilla on merkitystä työläisluokkaan ovat niitä, jotka Jumala on asettanut jokaisen kommunistin velvollisuudeksi — taistella työläisluokan etujen puolesta niinkuin Stalin taisteli."

Jälleen kuulijakunta roihusi ja huusi hyväksymistä. Tätä kuulemassa olivat kommunisti-Kiinan tunnusmerkein maahan lähtäneet ja länsimaiden sanomalehtimiehet.

Kremlin ja kompuolueen johtajat olivat iloisempia kuin ovat olleet missään julkisessa tilaisuudessa Unkarin verilöylyn jälkeen.

Malenkov, entinen Stalinin sihteeri ja malliilisen suunnan mies, oli hänet ja toinen Khrushchevin kuulussa kääntäjä ja toisten nauraessa ja paukutteissa kämmeniään.

Toisen kerran... Tämä oli toinen kerta kun Khrushchev on ylittänyt Stalinia vajaan kuukauden sisällä. Hän puhui Stalinin puolesta Kremlin uuden vuoden kemuissa, hämmästyttäen silloin

Kaksi räjähdystä surmasi 5 henkilöä

LIBERAL, Kan. — Räjähdys tärsähti keskiviikkona kultaan suuren putkijän kompressoriaseman välillä Kanadassa lounaisessa nurkassa, surmaten kolme työstä ja uhaten keuhkokuumeeseen suuntaan kuin Detroit. Virkailijat kuitenkin sanoivat voivansa palauttaa palvelun 70 prosenttiin normaaliin torstaina, antaen ymmärtää ettei keskeytystä kaasuille kotikäytössä tule Pandhandle Easternin systeemiä Kansasissa, Missourissa, Illinoisissa, Indianassa, Ohiossa ja Michiganissa. Teollisuuskeskeisillä kaasuvirtauksissa kuudessa valtiosta heti räjähdys sen jälkeen.

Laitoksessa oli työssä noin 25 miestä, 14 sai palohaavoja ja vammoja, joista kolme on kriittisessä tilassa ja neljä pääsi sairaalasta ensi avun saatuaan. Yksi yhtymän virkailija sanoi vahingon noussevan ehkä useampaan miljoonan dollariin, sillä räjähdysessä lensi pääkannen katto sen tien ja seinät kaatuivat, vierellä ollut konepaja kärsi raskaita vaurioita ja viisi pienempää rakennusta ja kahdeksan asunorakennusta laitoksen 80 eekkerin alueella kärsivät pienempiä vaurioita.

PEORIA, Ill. — Kaksi nopeasti toistaan seurannutta räjähdystä kaasuputkessa hajotti keskiviikkona aamun tullen ja kaksikerroksisen liikerakennuksen, surmaan kaksi henkilöä. Kaksi muuta on kateissa ja uskotaan saaneen surmansa, yksi loukkaantunut. Central Illinois Light Co:n talosta saatettiin liikekään pakettiauton lähetyksen paikalle ennen räjähdystä, jolloin henkilö oli valittanut raskaasta kaasunhajusta.

Surmansa saivat 40 vuoden ikäinen Perry Traub, jolla oli ruokakauppa rakennuksessa ja molempien rakennusten omistaja, 61 vuoden ikäinen John J. Heitzman, viimeksi mainittu vävy ja hänen nuori poikansa olivat kateissa ja uskotaan heidän saaneen surmansa räjähdyskäsä.

Poliisi on kertonut Traubin valittaneen Heitzmanille kaasuvuodosta kauppaansa ja molemmat sekä viikoksi mainittu vävy menivät tarkastamaan vuotoa vähän ennen räjähdystä ja muutaman minuutin jälkeen seura- si ankara räjähdys ja tulipalo.

Furcolo esittänyt kahden eroamista

BOSTON — Kuv. Furcolo kehotti kahden jättäjä olevan valtion maitokontrollikomission jäsenen eroamaan, virkakunta jota hän on vastustanut maidon hintajärjestä ennen valitsemistaan. Toimennäköisesti kolmeen Herterin nimittämien luvun, mitä tämä asti on tiedetty kehoitetun eroamaan. Toista edellisen hallituksen virkailijoita aiotaan myöskin kehottaa eroamaan.

Viimeisen vaatimuksen toimesta eroamisen esitti kuvernööri kirjessään Mrs. Mary J. Schindlerille Halifaxista, jonka ent. kuv. Herter nimitti toimeen samana päivänä kuin virkakuntaan päätti, ja Matthew J. Collinsille Lanesborosta, alnoalle komission demokraatille. Mrs. Schindler oli ollut vielä varma, eroaako \$4000 vuorokauden palkasta toimesta. Mrs. Schindlerin nimitti maitokontrollilautakuntaan ent. kuv. Bradford v. 1948, mutta ent. kuv. Dever nimitti toisen hänen tilalleen toimimaan päättyessä. Kun lautakunta uudelleenjärjestettiin komissioksi v. 1953, nimitti Herter hänet komission jäseniksi v. 1953 ja päätti hänen toimikautensa kuuden kuukauden kuluutua tästä päivästä lähtien.

Laki sakottaisi pilantekijät

BOSTON — Massachusettsin edustajahuone sivutti työsääntönsä ottaakseen vastaan myöskin esitetyn lakialoitteen, jonka tarkoituksena on rangaista niitä, jotka tuntemattomina vaaroittavat valheellisesti puhelimella pöytäpuheita. Lakialoitteen esitti äänestetty edustaja Stephen H. Chmura, joka saanut 1200 oppilaan kahdeksan kaupunkinsa korkeakouluunsa pakotettua pakenemaan alle nollan pakkoisen pilantekijän valheellisen pöytäpuheen johdosta. Lakialoitteesta esitettiin \$5000 sakkoa tai vankeusrangaistusta aina 20 vuoteen saakka tai molemmat jokaiselle, joka todistetaan syylliseksi sellaiseen pilantekoon. Muutamia tunteja myöhemmin viisi kaupungin palokomppania kiirehti kulkemaan liikenteen ja lumaisten aikana valtiotalon, josta oli annettu väärä hälytys. Syyllisiä sanottiin olleen kaksi alkajista poikaa, jotka pääsivät pakenemaan sivuoven kautta.

Kuvernöörille ei kelpannutkaan valtion asunto

JEFFERSON CITY, Mo. — Missouri uusi kuvernööri on kieltäytynyt muuttamasta valtion 86 vuoden vanhaan kuvernöörin virkataloon, jonka eräs senaattori nimitti "rottien täyttämäksi tulipaloloukkuksi". Kuv. James T. Blair, Jr. vihittiin virkaansa maanantaina ja vietti ensimmäisen yönensä 32 huonetta käsittävässä virkatolassa. Seuraavana aamuna hän nousi (vuoteelta) kovat kivet, huomautti hän) ylös ja lähetti vaatteensa kotiin.

Kerto sitten kuinka rakennuksessa maot olivat kulleet, seinien rappi halkeillut, seinäpaperit kuoriutuneet pois joissakin huoneissa ja huonekalut, enimmäkseen vankeiluotteita, jälleenrakennettu niin usein että niissä ei viihdy kukaan. Suoraan sanoen tälle hän ja perheensä asuvat ainakin toistaiseksi omassa talossa täällä kaupungissa. Blairin arvellaan olevan ensimmäisen kuvernöörin, joka ei ole muuttanut heti kuvernöörin kartanoon virkaanasettajiensa jälkeen siten kuin kolmikerroksinen tilikartano rakennettiin vuonna 1871. Blair sanoo kellarista olleen 140 rappuaskelta kolmanteen kerrokseen, jossa oli kartanon ainoa nykyaikainen putkisto. Loput kaikki ovat vanhanaikaisia, ketjusta vedettäviä.

Kartanorakennus on italialais-ranskalaisista arkkitehtuuria, maksanut \$50,000 ja rakennettu työväelle, josta on näköala yli Missourijokea, mutta alhaalla kulkee rautatie, mikä saa aikaan kaikenlaisia ääniä kovan yöllisen rautatie liikenteen aikana. Uutta kuvernöörin asuinrakennusta on suunniteltu, vieläpä myönnetty neljä vuotta sitten \$250,000 sen rakentamiseksi, mutta silloinen kuv. Phil Donnelly eiottosi esityksen ja niin on uusi talo vielä rakentamatta.

Blair on sanonut, että vanhassa talossa ei voi pitää mitään valtion julkaisuksia, sillä ruoka-astioita on vain noin 15 hengelle. "Näyttää kuin vuosien varrella," sanoi Blair, "astiat olisivat rikkoutuneet ja valtiolinne-tä varustetut hopeat menneet vääräiden mukana muistoesineinä."

Uutispaloja ulkomailta

BUDAPEST — Pääministeri Kadar tiedottaa torstaina tuomittuun kaksi kapinallista kuolemaan ja joukko toisia vankeuteen. Kaksi länsimaiden sanomalehtimiestä karkotettiin. Näillä uutiset julkaistiin pian sen jälkeen, kun kom-Kiinan pääministeri Chou En-lai oli matkustanut takaisin Moskovaan. Chou ilmaisi hyvämielellä sitä, että hän onnistui rohkaisemaan Kadarin "tuohtamaan kaikki vallankumouksellisten rippeet Unkarista".

ROOMA — Italiala on otettu varsin lämpimästi Britannian pääministeri Macmillanin suunnitelmia vapaa-kaupan käyttöönotoksi Euroopassa. Ulkoministeri Selwyn Lloyd on keskustellut Italian hallituksen johtajien kanssa sanonut Britannian pyrkivän kiitämpäin ja lähempään kaupallisiin suhteisiin Länsi-Euroopan kanssa.

LONTOO — Tšekkiläinen Jemeni lähetystö syyttää brittiläisten joukkojen hyökkäyksen viiteen kylään Jemenissä kahden viimeisen päivän kuluessa.

Britannian ulkoministeriö asiaa käsitellessään sanoo brittiläisten ajaneen takaisin jemeniläiset hyökkäykset Adenin alueelta kahdeksan paikkasa. Adenista saatun tiedon mukaan joukko jemeniläisiä sotilaita oli kieltäytynyt hyökkäämästä Adenin.

Jos Tito kutsutaan Yhdysvaltoihin edustaja eroa

WASHINGTON — Edustajahuoneen jäsen O'Konski (r. Wis.) on sanonut edustajahuoneelle, että hän eroaa kongressista, jos Jugoslavian presidentti Tito tulee Yhdysvaltoihin virallisena kutsuvierana, ja Jos Tito ei tule, niin hän ei tule.

"Jos kutsu lähetetään ja jos hän tulee tähän maahan," sanoi O'Konski, "minä eroan tämän huoneen jäsenyydestä sinä päivänä kun siitä tiedetään."

O'Konski esitti lausuntonsa sen jälkeen, kun edustaja Keating (r. N.Y.) puheessaan oli hanakasti arvostellut Titoa ja lausunut huolestumisensa kuuluttuaan raportteja, että Tito ehkä kutsutaan vieraillemaan tässä maassa. "Minä en voi mitenkään uskoa että nyt tai jonakin muuna aikana tavallista rikollista ihailtaisiin ja jumalallista maassa, missä Jumalan lauanton on luvattu uskollisuutta kunnialle, vapaudelle ja edustavan hallituksen periaatteille," sanoi Keating.

Edustajahuone kai hyväksynee Keski-Idän suunnitelman

WASHINGTON — Edustajahuoneen puhemies Sam Rayburn on sanonut, että hänestä ei tunnu kongressille olevan tärkeitä sisällyttää suurta taloudellisen avustuksen ohjelmaa pres. Eisenhowerin pyytämään Keski-Idän poliittikka koskevaan päätöslauselmaan. Sitä voitaisiin keskustella myöhemmin osana tavallisesta ulkomaa-avustusta, väitti Rayburn.

Texasin demokraatti tällä tavalla kiisti valtioishteeri Dullesin asennoitumista, että päätöslauselman tarkoitus ajaa sivuun tai estää mikä tahansa kommunistien hyökkäys, tulisi "pahasti epäonnistumaan", jos taloudellista avustusta ei siihen sisällytetä.

Samalla kertaa Rayburn huomautti olevan voimakkaan myönteilisen kongressissa, että pres. Eisenhowerille on myönnettävä lupa etukäteen Yhdysvaltain asevoimien käyttämiseen kommunistia hyökkäyksiä vastaan Keski-Idässä.

Puheessaan uutiskongressissa Rayburn vakutti, että "luonnollisesti" edustajahuone hyväksyy Keski-Idän päätöslauselman vahvasti vahvistana.

Macmillan erotti US:n arvostelijan

LONTOO, tammik. 17 p. — Pääministeri Macmillan nimitti uuden amiraalitehtäin lordin ja ilmailusinteerin tänään tehtävään lupallisen valinnan myös kahteen kuuluttamattomista ministereistä.

Amiraalitehtäin lordiksi tuli Selkirkin ja ilmailusinteeriksi Lordi Hailshamin paikalalle. Hailsham on katkerasti arvostellut Yhdysvaltoja ja pres. Eisenhoweria Suezin kanavaväitteen yhteydessä, ja siirrettiin hänet viimeviikolla opetusministeriksi, jossa hänellä on hyvin vähän mahdollisuuksia kajoa kansainväliseen politiikkaan.

George Ward sai ilmailuministerin paikan jossa toimeksi ollut Nigel Birch alennettiin apulaisrahastostehtäviksi. John Hare on ainoa paikalleen jäänyt asevoimien palveluksessa toiminut ministeri. Hän jätti sotasihteeriksi.

R. H. Turton, terveysministeri, jätettiin pois hallituksesta. Turton on saanut arvostelua lääkäreiltä.

Luonnonkaasun hinnankorotus

BOSTON — Suhteellinen hinnankorotus luonnonkaasulle oli nähtävissä monelle koti- ja teollisuuskuuluttajalle Massachusettsissa, Rhode Islandissa, New Hampshirissä ja Connecticutissa seurauksena siitä tukkuhinnan korotuksesta, mikä keskiviikkona esitettiin Washingtonissa.

The Tennessee Gas Transmission Co:n pyysi liikeyhtiönsä voimakkaamissa hyökkäyksissä korotuksen, mikä olisi kaikkiaan \$24,300,000. Voimakkaampi sanoi korotuksen asetettavaksi 70 välittömälle 13 valtiosta. Tennesseeen yhtymä myy luonnonkaasua enimmäkseen kaasuyhtymille pohjois- ja länsipuolella Bostonia. Ja kuten luonnonkaasun, niiden välittäjien hinnankorotus sujutetaan heidän kulluttajilleen, sanoi yksi teollisuuden edustaja. Esitetty korotus tulisi olemaan 12.2 prosenttia.

Toiset välittäjät Tennesseeen yhtymälle sijaitsevat Kentuckysä, Louisianassa, Mississippissa, New Jerseyssä, New Yorkissa, Ohiossa, Pennsylvaniassa, Tennesseeä ja West Virginiassa.

Jos Tito kutsutaan Yhdysvaltoihin edustaja eroa

WASHINGTON — Edustajahuoneen jäsen O'Konski (r. Wis.) on sanonut edustajahuoneelle, että hän eroaa kongressista, jos Jugoslavian presidentti Tito tulee Yhdysvaltoihin virallisena kutsuvierana, ja Jos Tito ei tule, niin hän ei tule.

"Jos kutsu lähetetään ja jos hän tulee tähän maahan," sanoi O'Konski, "minä eroan tämän huoneen jäsenyydestä sinä päivänä kun siitä tiedetään."

O'Konski esitti lausuntonsa sen jälkeen, kun edustaja Keating (r. N.Y.) puheessaan oli hanakasti arvostellut Titoa ja lausunut huolestumisensa kuuluttuaan raportteja, että Tito ehkä kutsutaan vieraillemaan tässä maassa. "Minä en voi mitenkään uskoa että nyt tai jonakin muuna aikana tavallista rikollista ihailtaisiin ja jumalallista maassa, missä Jumalan lauanton on luvattu uskollisuutta kunnialle, vapaudelle ja edustavan hallituksen periaatteille," sanoi Keating.

Israelilla omat ehdot asejoukkojensa poissiirtämisen takuiksi

YK:n on taattava Israelille määrättyjä oikeuksia Gazan sekä Aqaban alueilla

UNITED NATIONS, N.Y. — Israel tarjoutui torstaina vetämään asejoukkonsa pois Gazan kaistaleelta ja Sharm El Sheikhin portilta Aqaban lahdella, jos Yhdistyneet Kansakunnat voi järjestää pysyvän turvan Israelin oikeuksille noilla tärkeillä alueilla.

Mrs. Golda Meir, Israelin ulkoministeri, esitti nämä hallituksen ehdot YK:n yleiskokoukselle, kun se aloitti joulun välillä Israelin joukkojen poistamista Egyptistä.

Neuvottelu Jerusalemissa Palattuaan juuri käynnissä olleista johtajien neuvotteluista Jerusalemissa, Mrs. Meir sanoi yleiskokoukselle, että se ei ole riittävä, että YK:n poliisivoima miehittää nämä kiistanalaiset alueet. Sanoi Israelin vaativan taakut, kenties pääasiassa Israelin turvallisuuden turvaamaan laivaliikenteen Aqaban alueella ja lisäksi Israelin haluan keskustella ratkaisusta Gazan kaistaleen suhteen.

Yhdysvaltain edustaja Henry Cabot Lodge Jr. vastasi hänelle uusitulla ja jyrkällä vaatimuksella, että Israelin on poistuttava Gazasta ja Sharm El Sheikhistä heti. Yhdysvaltain näkökanta on se, että pysyvä sopimusta Israelin ja Egyptin välillä ei voida aikaansaada, ellei Israel vetä joukkojaan vuoden 1949 välirauhan linjojen taakse.

Lodge ilmoitti myöskin kannattavansa 24 Aasian-Afrikan kansain yleiskokoukselle esittämää päätöslauselmaa, jossa vaaditaan Israelin poistuttamista ja kehoitetaan länsimaita Israelin evakuoitua 30,000 neliömiljaa siitä alueesta, mikä oli sen hallussa marokkussa, kun YK:n poliisivoima oli kykenevä seuraamaan Israelin joukkojen poistuttamista. Ensimmäinen syyntuomari sanoi, että Israelin evakuoitua 30,000 neliömiljaa siitä alueesta, mikä oli sen hallussa marokkussa, kun YK:n poliisivoima oli kykenevä seuraamaan Israelin joukkojen poistuttamista. Ensimmäinen syyntuomari sanoi, että Israelin evakuoitua 30,000 neliömiljaa siitä alueesta, mikä oli sen hallussa marokkussa, kun YK:n poliisivoima oli kykenevä seuraamaan Israelin joukkojen poistuttamista.

Gazan kaistale Mrs. Meir sanoi Israelin olevan valmiin keskustelemaan piankin Gazan kaistaleen monimutkaisesta kysymyksestä. Kuvasi sen alueen kaapekissa suunnikkaan muotoiseksi kuuden mailin levyiseksi kaistaleeksi, mikä ulottuu pohjoiseen Egyptin rajalta 26 mailia pitkin Välimeren rannikolla ja jonka vakituinen asukasluku on 80,000 ja pakolaisasukkaiden luku 200,000.

Mrs. Meir ei tuonut esille kokonaishuonoa Gazan suhteen, mutta Israelin joukkojen poistua on ryhdyttävä sellaisiin toimenpiteisiin, että egyptiläiset sissijoukot (fedayeen) eivät pääse kaistaleelle, josta ovat tehneet hyökkäyksiä ja ryöstöretkiä Israelin alueelle.

Aqaban kysymyksen sanoi olevan tähtäen Israelille. Väitti Egyptin tykkien sulkevan lahdella Sharm El Sheikhissä ja Israel on päättänyt kaistaa peräntamattomasti, että se ei ole kyllin riittävä. Hän vaati Israelin evakuoitua 30,000 neliömiljaa siitä alueesta, mikä oli sen hallussa marokkussa, kun YK:n poliisivoima oli kykenevä seuraamaan Israelin joukkojen poistuttamista.

TUOREIMMAT UUTiset

HELSINKI — Tasavallan presidentti määräsi t.k. 11 p:nä varapääministeriksi opetusministeri Johannes Virolainen. Nimitys perustuu eduskunnan viime vuonna hyväksymään ja tämän vuoden alussa voimaan tulleeseen hallitusmuodon muutokseen.

KAIRO — Egyptissä toimivista YK:n joukoista perustettiin laivapolitiikkomppania. Komppanian päälliköksi on määrätty majuri Magnus Haapasalo, väpöliksi väpeli Reijo Ahonen, huoltoalijupseeriksi kersantti Aatos Alanen ja laivapolitiikkoi 27 miestä YK:n Suomen komppaniasta. Laivapolitiikkomppanian siirtyä henkilöstö on toistaiseksi lomautettu tähänastista tehtävästään.

HELSINKI — Tk. 12 p:nä vietettiin Sotakorkeakoulussa juhlapäivä, jätettiin kuluineen kaksivuotisjakson jälkeen diplomat opintonsa päättäneille 47 upseerille. Erityisen juhlaa oli päiväjuhla sen iohdosta, että korkeakoulun juhlasalissa paljastettiin taitteilla Erkki Tiiviksen maalaama Suomen Marsalkka Mannerheimin muotokuva. Tasavallan presidentti kunnioitti tilaisuutta läsnäolollaan.

FERNIE, B.C. — James Hatter, r'istanvartijaviraston biologi, esittää peurojen ampumismäärän kohotusta 10,000 vuodessa British Columbiassa. Viime vuonna kaadettiin 50,000, mutta perukanta ei kärsisi vaikka kaatoa lisättäisiin puolella, hän vakuuttaa.

HELSINKI — Lehtori Vilhelm Ziliacus on nimetty Yleisradio television ensimmäiseksi päälliköksi. Ensimmäinen saadaan päätökseen televisiotoiminnan valmistelut työt ja syyspuolella Yleisradio toivoo voivansa aloittaa televisio-ohjelman lähetykset.

BERLIN — Kiewissä on laitetu venäläiset tankit liikkeelle ukrainalaisten yliopilaisten mielenosoitusten lopettamiseksi, kerrotaan tänne saapuneissa uutisissa. Unkarin tapahtuma on rohkaisut myös ukrainalaisia taisteluun kadotettun vapautensa palauttamiseksi.

NEW DELHI — Syyrian presidentti el-Kuwatli saapui tänne 10 päivän vierailulle Intiassa. Hänellä ja pääministeri Nehrulle syntynee pitkä keskustelu Keski-Idän tilanteesta, jossa Syyria on asettunut venäläisen politiikan suosiaksiksi.

WASHINGTON — Kongressinies Cretella (Conn. rep.) esittää suuria muutoksia McCarran-Walter siirtolaislakiin, joista tärkein on quorumäärän järjestely ja valta presidentille tehdä poikkeuksia tarpeen tullen.

Miljoonat vapaiden maiden kansalaiset avustavat heidän armeilleen joutuneita

WIEN — Venäläisten tankkien hyökäystä tykkineen ja konekivääreineen kulkutamaan unkarilaisien vapautustalusta syöksyi ensimmäinen suuri joukko pakolaisia Itävaltaan marssikun neljäntenä päivänä. Silloin nämä ja heidän jälleensä tulleet 170,000 miestä, naista ja lasta olivat pakotettut heittäytymään vapaan maailman armeille päivästä toiseen elääkseen.

Vapaiden maiden asukkaat, kuullessaan radiosta ja lukeneina lehdistä onnettomien hätähuudon, riensivät antamaan apunsa tässä nykypäivien suurimmaksi muodostuneessa häädössä. Värähdyks tuntuu sydämessä, kukarot aukenevat, kadot ojentuivat almujen antoon. Miljoonia pikku lahjoituksia lähetettiin. Ne tulivat kaikista maailmasta niiltä, joilla ei ollut suurin lähetyskein voaroja.

Pakolaisia tulvi yhteenään talven tuulista ja pakkasista ja kommunistien kuulista huolimatta. Mutta niin tapahtui lahjojenkin kanssa — niillä unnettiin sitä sortovataa, joka häntä tyytti vapautta pyytävien ihmisten lähtemään synnyinsijaltaan kohti tuntemattomia kohtaloita varattomina ja turvattomina.

Muutamia kuvauksia: Unkarilaisten taistellessa venäläisiä sortajiaan ja heidän kurja käytöstään vastaan 35,000 itävaltalaisa tarjoutuivat antamaan vertaan haavoittuneiden hengen pelastamiseksi. Genevessä joulunähtäimillä sveitsiläisiä

RAIVAAJA

TOIMITTAJAT:
Ella Sulkunen — Toivo N. Nousio
Jalli Honkonen

TOIMINTA:
HENRY PURANEN, Manager

TOIMITUS:
Tilaushinnat Yhdysvalloissa ja Kanadassa:
Vuosikerta \$10.00 — Kolme kk. \$3.50
Puoli vuotta \$6.00

Suomeen: 1 vk. \$14.00 — 6 kk. \$8.00

Entered as second-class matter May 1, 1911, at the Post Office at Pittsburg, Mass., and registered under section 1103, Act of October 3, 1917, authorized for mailing at special rate of postage provided for in Act of October 3, 1917, authorized for mailing at special rate of postage provided for in Act of October 3, 1917, authorized for mailing at special rate of postage provided for in Act of October 3, 1917.

"Yhteisymmärrys"

Warsovasta saadut äskeiset uutiset kertoivat kommunistien Kiinan pääministerin, Chou En-lain matkoista ja neuvonpitoista. Eräissäkin uutisissa mainitaan heti aluksi, että "kommunistinen Kiina on antanut takeet jatkuvasta kannatuksesta Puolan kommunistin demokraattiselle entistä täydellisemmin". Vastalajaksi puolalaisten johtajien selitettiin suostuneen siihen, ettei he millään toimenpiteellään tule rikkoa, tai häiritsemään "kommunistien maiden keskinäistä tarpeellista solidaarisuutta".

Näiden lausuntojen merkityksen käsittää paremmin kuin huomioon ottaa, että Chou oli juuri tullut Moskovasta ja että hän oli varta vasten lähetetty Warsavaan Puolan kommunistijohtajien taivuttamiseksi — tai paremmin niiltä takeiden saamiseksi "rauhallisen rinnakkaiselon" jatkamiseksi neuvostovaltion kanssa. Tässä suhteessa heti ensimmäinen Choun neuvonpitoja koskeva uutinen antoiakin kategorisen lausunnon puolalaisten uskollisena pysymisestä kommunistiselle kutsumukselle. Mutta riittäkö tämä rauhoittamaan Kremlin herrojen kalvavaa pelkoa? Puolelta ja toiselta kommunistien isäntämaiden diktaattorit saavat nähdä aikoina epäedullisia uutisia. Unkarin tapauksella ja Gomulkan liikkeellä Puolassa lyötiin kiila keskitettyyn kontrolliin sillä tavalla, ettei näkyvissä voi olla muuta kuin epävarmoja lupauksia. Senpä vuoksi neuvostovaltion täytyykin lujittaa sotavoimiaan nykyisin kaikissa satelliiteissa, erikoisesti Romaniassa ja Bulgariassa, joiden muuten on kuultu parhaiten soveltuvan venäläiseen hegemoniaan.

Puolan rautateiden pysyminen yhä on epävarma. Moskovalla on syytä jatkuvaan tuskitteluun itsenäistymispyrkimysten vuoksi. Chou konferenssin jälkeen Puolan pääministeri huomauttaa kuvaavasti: "Kansojen rinnakkaiselo ei saisi muistuttaa järkevää tai lammiakoa, jossa erilaiset kalat tappelevat ja isommat syövät pienempiä. Me taistelemme kansallista sortoa vastaan sen kaikissa muodoissa".

Sosialismilla pelottaminen

Mahtanettekohan tietää, että äskeiset uudistukset Social Security lakiin, joiden perusteella naiset ja työhön kykenemättömät työläiset saavat vakuutusmaksunsa aikaisemmin, on luokiteltava kansainvälisen salaliiton menetelmiin maailman sosialistisoimiseksi. Emme syytä teitä vaikkakaan ette siinä tiedä, kummallista kuitenkin on, että cincinnatilaan teollisuuspuhata, William I. McGrath, on näin selittänyt asian lääkärin yhdistykselle.

Mr. McGrath oli hiljattain Kansainvälisen Työliiton konferenssissa edustamassa amerikkalaisia työntekijäitä ja kuten tunnettua Työliitto on Yhdistyneiden Kansakuntien organia, jossa edustettuna ovat eri maiden hallitukset, työntekijät ja työlliset ja jotka tarkoitusena on taloudellisen ja sosiaalisen standardin kohoittaminen. Työntekijöiden kutsumuksella uskollisena odustajana on Mr. McGrath teh-

nyt voitavansa Työliiton toiminnan häiritsemiseksi tai sen kokonaan lopettamiseksi.

Hiljattain hän oli tilaisuudessa esiintymään Louisvillissä Kentuckyn valtion lääkärin yhdistyksen konferenssissa. Juuri siellä räjähdettiin hän suuren pomminsa siitä, että kongressi Social Security lain uudistuksensa toimi Kansainvälisen Työliiton sosialistisen ohjelman mukaisesti, mikä merkitsee sosiaalisen standardin mataloittamista. Edelleen hän syytti Työliittoa siitä, että sen jatkuva toiminta tarkoittaa taistelun tehostamista "koko maailman sosialistisoimiseksi".

Mahdollisesti ainakin jotkut lääkärit halusivat kuulla tällaista mielletymystä, mutta totuus kuitenkin on, että turvallisuuslain uudistaminen palveli välittömästi Amerikan kansan tarpeita, eikä siinä matkittu mitään ulkomaalaista ohjelmaa. Mikäli Työliitolla lain uudistamiseen oli jotakin osuutta kuuluu siitä sille kiitos, eikä moite. Samaten McGrathin tapaisille teollisuuspuhatoille kuuluu ansio siitä, että he osaavat jokoista yhteiskunnallista uudistusta vastustaa sosialismin pelotuksella. — The Labor.

Lainlaattijoiden palkka

Monet valtioiden lainlaattijakuntien toiminnan tarkkailijat ovat tulleet siihen tulokseen, että yksi syy usein toistuviin epäsuhteellisuksiin ja vaikutusvaltaisessa asemassa olevien yrittäjien poliittisiin ja taloudellisiin hyvyksiin on siinä, ettei lainlaattijoiden makseta kunnollista palkkaa. Todistetuksi on tullut, että eräissä valtioissa lainlaattijakunnan jäsenen palkkaolot on aivan sopimattomasti järjestetty ja että niille istuntojen aikanaan suoritettava palkka on niin pieni, ettei sillä voi elää valtion pääkaupungin keskikertaisessa hotellissa.

Tämän epäkohdan poistamiseksi on hiljokseen toimitettu menneinä vuosina. Kun nyt tammikuussa lainlaattijakunnat ovat kokoontuneet, niin ainakin parissa valtiossa edustajat pääsevät paremmalle palkkataksalle. California on yksi niistä, joka tästä puolen suorittaa 120 lainlaattijakunnan jäsenelle korotetun viikottaisen \$126 kuukuisman sen viidensadan dollarin ohella, mikä heidän kuukautinen varsinainen palkkansa on.

Monet ovat huomauttaneet siitä, että lahjustenottoa ja kaikenlaista epäilyttävää etuilla voitaisiin vähentää, jos lainlaattijoille suoritettaisiin parempi palkka kuin mitä ne monissa, varsinkin pienemmissä valtioissa nyt saavat.

Hiukan vahvempi

Eräs saksalainen asiantuntija käsittelee erilaista suhtautumista Yhdistyneisiin Kansakuntiin ja huomautettuaan Sveitsin sivussa olosta ja sotilaallisiin liittotoimiin suuren merkityksen asettavien saksalaisten arvostelusta, tulee hän siihen tulokseen, että se on kuitenkin hiukan vahvempi kuin sen edeltäjä — Kansainliitto.

"East Riverin sairias mies", joksi YK:n arvostelijat sanovat nyt mielellään järjestön New Yorkissa olevaa päämajarakennusta, on tosiasiassa vasta yksitoistavuotias lapsi, joka ei tietystikään voi olla vielä mittava jättiläinen, mutta osoittaa kuitenkin voimakkaan kasvun ja henkisen kehittymisen merkkejä. Tuo nuori olento on jo Korean selkäuudessa ja nyt jälleen Suezin asiassa saanut aikaan selkeää, mikä ei onnistunut kertakaan sen nuorena kuolleelle veljelle Kansainliitolle. Se on puolustanut menestyksellä lakia puolustavien suurvaltojen vastustusta ja palauttanut rauhan.

Unkarissa ei tosin YK:n päätöksiä kunnioiteta vielä ensinkään. Se joka tämän takia neuvoo demokratiaa osoittamaan yhtä suurta taipumattomuutta kuin kommunistien diktatuuri, paljastaa sillä vain, mitkä esikuvat häneen vaikuttavat voimakkaammin. Mutta Unkarin tapauksen käsittely yleiskokouksessa ei ollut suinkaan täysin tulokseton, eikä hän se sitäpaitsi ole vielä päättynytään. Asian

Äänestäjät ja aidalla istujat YK:ssa

Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokous asetti tammikuun 10 päivänä yleisten edustuksesta muodostetun toimikunnan, joka tutkii Unkarin tapahtumaa ja venäläisten osuuden niihin. Unkarin nykyinen hallitus on ilmoittanut, että se ei tule myöntämään komitean työhön, eikä sallii sen maahan tuloakaan. Komiteasta luovuttamatta niillä näytetään olevan jotain pelättävää venäläisten taholta jos ne istuvat puolituisissa maahan ja äänestäisivät suuren enemmistön kannan mukaisesti.

Venäläisen "blokin" mukaan äänestämisen tällaisissa asioissa olisi näiden istujain todellista oikeutunutta vastustaa ja sellainen äänestämisen löisi heihin polttomerkkinä venäläisten kansainvaikutuksesta.

Istua kököttään siis aidalla. Aidan kummaltakaan puolelta ei ole vielä ryhdytty häitteleämään ja sohimaan istujia alas. Ollaan varovaisia ja annetaan tilanteen jatkua ja kehittyä.

Tämä oli jo yhdestoista Unkarin tilannetta ja asiaa koskeva päätöshetki, josta kaikista on äänestettyä ja äänestyskeskustelun on aina ollut suunnilleen samallinen. Suomen edustus YK:n kokouksessa on istunut aidalla kun on ollut esillä tämänluontoisia asioita äänestämisen.

Tämä asenne onkin ehkä parhain ja aivan oikein nykyisessä tilanteessa suomalaisen kannalta pitkän tähtäimen linjaa ja sen tuloksia ajatellen. — M. S.

Kanavan tukkeutuminen

Asiantuntijoiden taholta selitetään nyt, ettei Suezin kannavan liikenteelle aikaisemman ongelmana ole ainoastaan upotetut laivat, vaan myöskin suunnattomasti hiekkaa ja mutamäärät, jotka Siinain erämaasta valtavat tuulet ja voimakas valtamerien vuorovesi on syövyttänyt kanavaan.

Vaikka kanavaan upotetut laivat saataisiin poistetuiksi huomenna, väittävät nämä laivaston insinöörit, että hiekkaa on jo nyt aiheuttanut hyvin suuria vahinkoja. Asia on hyvin yksinkertainen, he sanovat. "Suez on täytetty hiekkasta, kuten se aina ennenkin on tehnyt. Ero on vain siinä, että entisen Suezin kanavayhtiön hallinnon aikana ei milloinkaan keskeytetty kanavan pohjan ruoppausta".

Sen jälkeen kun Egyptin presidentti Gamal Abdel Nasser kansallistoi Suezin ei ruoppausta ole suoritettu. Ei ole tiedossa, johtuuko tämä egyptiläisten puuttavasta teknillisestä kokemuksesta, vai onko siihen syytä poliittisen tilanteen.

Ruoppaamisesta, kuten muustakin kanavan huollosta koskevasta työstä vastasivat ranskalaiset insinöörit ja hollantilaiset ruoppausasiantuntijat. Koska näiden koneet ja laitteet nyt ovat egyptiläisten käsissä, on mahdollista, että uudet omistajat eivät osaa niitä käyttää.

Todellinen tappio kommunismille

Kreml ei enää koskaan voi välttää, että se edustaa köyhä, sortettuja ja riistettyä. Kreml ei enää milloinkaan voi esittää poliittikaansa muuna kuin alastomana väkivallallisen hallitsemisen ja vallituspoliittikkana, kuten eräs kirjenvaihtaja Unkarin tapauksen johdosta kirjoittaa. Hän jatkaa:

Miten tahansa venäläiset rankaisivat Unkaria, he itse kuitenkin kärsivät tappion, jonka veroista suurvalta ei ole koskaan kärsinyt. Vaikka kommunistit ovatkin puhuneet vastavallankumouksesta, val-

puolueettomat valtiot kuten India, Ceylon, Birma ja Indonesia haluaisivat aluksi leimata tämän "Euroopan sisäisen kiistakysymyksen" epäselväksi ja toisarvoiseksi, mutta ne ovat asian käsittelyn edistyneessä asettuneet pastokastin yhä selvemmin vastustamaan neuvostolaisten sortopoliittikka. Kolme näistä valtioista on viimeisinä ehdottanut tekijöinä YK:n tarkkailijoiden lähettämiseksi Unkariin. Nehruun India haluaa vain täsmennä paremmin tämän ehdotuksen sanamuotoa. Yhä enemmän on kuultu asialaisten taholta ääniä, jotka tuomitsevat venäläisten toimeenpanemat massakarkoitukset ja vaativat vieraiden joukkojen poistamista Unkarista.

Ja eräiden muidenkin aluiden kansallisten keskuudessa Neuvostoliitto on saavuttanut jonkinlaista goodwillia, Unkarin kansannousu on osoittanut neuvostopropagandan arvottomuuden.

Koko maailma tietää nyt, että kun Nikita Khrushchev tai Nikolai Bulganin puhuvat "eri teistä sosialismin", he tarkoittavat vain eri teltä, jotka kuitenkin johtavat samaan paikkaan. On tarvittu unkarilaiset osoittamaan, että kikkä tieviivat osoittavat "oikeaan" suuntaan — Kremlin.

Mikään ei nyt raivostuta unkarilaisia enemmän kuin kommunistien heikot yritykset väittää, että Unkarin kansannousu oli kapitalistien ja fascistien työtä.

Unkarin kansa itse taisteli lokakuun 23. päivän vallankumouksen. Unkarilaiset itse, armeijansa avustamana, taistelivat marraskuun 4 p:nä, jolloin venäläiset hyökkäsivät maahan täysin voimin.

Unkarilaiset olivat sellaisia, kuten eräs terästyöläinen, joka sanoi: "Olen kapitalisti, joka yrittää ottaa takaisin kiinni narulla. Hänen housujensa polvet oli paikkattu ties kuinka monta kertaa. Hänellä ei ollut sukia. Tai he ovat ihmisiä, kuten eräs nainen, joka uhmaten venäläisiä panssareita ja konekiväärejä, lasi sepeleen tuntemattoman sotilaan haudalle. He sanoivat: "Meitä sanotaan vastavallankumoukselliseksi ja fascistiseksi. Katsokaa, me olemme naisia, jolla on lapsia ja jotka tuomme kukkia kaatuneille miehillemme." Nämä olivat niistä naisista, jotka marssivat yksinään. He kielsivät miehiä tulemaan mukaan, jotta venäläiset eivät ampuisi.

Mitä venäläiset voivat tehdä näille ihmisille, jotka ovat jääneet taistelussa tappiolle, mutta jotka kuitenkin eivät luovu? Venäläiset voivat jatkaa miehityspoliittikkaansa toivoen, että unkarilaiset nähtyivät ja siten luopuvat taistelusta. Venäläiset voivat harjoittaa terroria ajakseen ihmiset takaisin työhön. He voivat ottaa tehtaat haltuunsa ja käyttää orja-työvoimaa tai vaikkapa venäläisiä sotilaita saadakseen koneet käyntiin.

En tiedä, mitä keinoina venäläiset aikovat käyttää. Mutta sen tiedän, että unkarilaiset eivät alistu ennenkin viimeininkin toivon kipinä on sammutunut.

Port Saidissa nyt olevat brittiläiset asiantuntijat ovat myös todenneet kanavan hoidon laiminlyömisestä aiheutuneen suuria vahinkoja. Kyprokseen tulleen tiedon mukaan pienetkö maanvyörymät uhkaavat vesiväylä kahdessa kohdassa.

Palkalla nyt olevat brittiläiset ruoppausasiantuntijat ovat ruoppanneet asia kanavasta kahteen kertaan alueelle tunkeutumisensa jälkeen. He ovat kertoneet olleensa hämmästyneitä niistä tuhoisista vaikutuksista, mitä lyhyeksi ajaksi hoidotta jääminen on kanavalle aiheuttanut. Tarvitta todellakin hyvin vään hiekkaa saattamaan kanavan käyttökelpoiseksi, sanovat asiantuntijat.

Monet rahti- ja säiliöalukset ovat kulkeneet kanavan läpi niiden kielten ollessa vain vajaa metriä päässä vesiväylän pohjasta.

Suuret säiliöalukset ovat tavallisesti otaneet Suezin itäpuolella olevista öljytankista vain kaksi kolmasosaa täydestä kuormastaan kyetäkseen läpsemään kanavan raapimatta pohjaansa.

Insinöörit tähdentävät sitä, että useat Suezin upotetut alukset eivät sinänsä pakota eurooppalaisia öljyjä- ja rahtilaivoja tekemään pitkää matkaa Hyväntoivoniemen ympäri, vaan haikkaavat myös varsinaista ruoppaustyötä.

koesta terrorista ja fascistista, peittämättönsä toisia on kuitenkin, että miljoonat tavalliset työläiset ja työläisnaiset, älymyötyön kuuluvat ja nuorukaiset nousivat spontaanisesti sortoa vastaan, joka oli jo tullut sieltä tammikuusta.

Eräs pieni tyydytys, minkä Unkarin kansa sai tuntea kansannousun aikana, oli se minkä he saivat kuulla, millaisen sekasorron Unkarin kansannousu oli saanut aikaan muiden maiden kommunistipuolueiden keskuudessa.

Peter Fryer, kommunistisen lontolaisen Lontoon Daily Workerin Unkarin-kirjeenvaihtaja, sai kommunistista tarpeeseen Budapestissa. Hänen lehtensä kieltäytyi painamasta hänen lähettämäänsä kuvauksia venäläisten hyökkäyksestä kaupunkiin. Ja niin eräänä iltana Fryer istuessaan Englannin lähetystössä Budapestissa kirjoitti eroanomuksensa venäläisten panssareiden jyritystä ukopuolella ja panssariautojen partioissa kaduilla.

Ja minä tiedän, miten paatuneet kommunistit, kuten Fryerin siljaan tullut Sam Russell ja ranskalaisen kommunistilehden l'Humanitein kirjeenvaihtaja Andre Stii olivat syvästi hämmästyneitä siitä yksimielisestä västasta, jota unkarilaiset osoittivat venäläisiä ja kommunisteja kohtaan.

Ja niin, vaikka kansannousu kuki-tettiinkin, unkarilaiset pyrkimykset eivät ole olleet turhia. Jospa Asian

sen tohtorin toteamus, että nykyajan naisella on huomattava vika. Hän ei puhu tyttärensä kanssa sukupoliasioista suoraan. Tyttö kuulee elämän to- tuudet useimmiten muualta. Tämä on tosiaankin yllätys, sillä viime vuosina on pidetty suurta melua siitä, että sukupoliasioita käsitellään nykyisin vaivastin kuin koskaan aikaisemmin kodeissa, kouluissa ja yhdistyksissä. Ja tämä on sisällyttynyt piiriinsä tietyksi ilman muuta sen, että äiti ja tytär puhuvat keskenään asioista avoimesti.

Mutta pitäkää jokaisessa jutussa olla jonkinlainen yllätys, ja tämä tieto taastui oli yllätys monelle.

Amerikkalaisia naisia on nykyisin työssä 22 miljoonaa, eli enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Ei kuitenkaan pidä käsittää, että heitä esimerkiksi tähän marssi työpaikoille juuri ään mainitut miljoonat. Asiaa ei ole ottavaa ihan näin kirjaimellisesti. Toisinaan heitä on työssä 28 miljoonaa, toisinaan 20 miljoonaa, mutta keskimääräksi tulee 22. Heitä on kaikilla aloilla paitsi varsinaisissa (useina) ja etelänaparekeltijöinä. Elä heitä taida olla menossa pohjoisnavallekaan ilman näitäkin aloja toimii naisia kuitenkin kaikkiaan 446 erillisessä työssä, jopa junankuljettajana!

Nykyajan nainen on työssä jaksäänsäkin monessa suhteessa entisajan naisen kaltainen. Hän on ennen muuta nainen. Ja nainen on aina halunnut kuulla kauniita sanoja ja kohteliasuusia, mistä laikei johtuu se, että miesten joukossa kautta aikojen on ollut niin runsaasti petkuttajia. Valutetaan huultaan hunajaa, he ovat saaneet näisiltä kaikkea mahdollista tavaraa taloihin ja osakeista rahoihin. Vihdoin ja viimein on sitten huiputus paljastunut.

Nainen haluaa vielä tänä päivänäkin olla niin paljon kuin mahdollista nainen. Hän haluaa miehen ihailvan, palvelevan ja kunnioittavan häntä. Hän haluaa kuulla kohteliasuusia ja saada osakseen huomavuuksia.

Naiset tietävät, että he eivät ole pylvään nenässä olevia pöysäitä, kuten heidän uskottiin olevan yhteen aikaan, mutta he haluavat saada osakseen siitä huolimatta ihailua. Ja aviomiehellään he odottavat sitä kauniten sanojen muodostamaa hunajaa, mitä sanomalehdet kertovat tirpuvan petkuttajilta. Näin osoittavat tilastot ja tosiasiat. Että herättäkään miehet, ja avatkaa suunnit — Raisa.

Kirjallisuus ja taide

Kirjailijan esittely Tokoin kirjasta

Yleensä on vallalla sellainen käsitys, että tässä maassa syntyneet amerikkalaiset nuoret eivät löydä suomalaisesta ja suomalaisia oloja koskelevasta kirjallisuudesta mitään arvokasta luettavaa. Niin ei asialla kuitenkaan ole, vaan ajatteleva ja tiedonhaluinen amerikkansuomalainen nuori löytää siitä paljon enemmän kuin me vanhat luulemme.

Tällä Amerikassa syntynyt ja kasvanut kirjailija Tyne Konga, joka hiljattain kirjoitti erittäin ansiokkaan kirjan "I Remember", jossa kuvataan amerikkansuomalaisen pioneerin raskasta elämää täällä Amerikassa, kirjoittaa O. Tokoin kirjoittamasta "Lapsuteni muistoja II" mm. seuraavaa:

Kun puhutaan joululahjoista ja niiden arvokkuudesta, vain sanoa että sain arvokkaimman lahjan Oskari Tokoilta. Sain häneltä kirjoittamansa kirjan "Lapsuteni Muistoja II" omakätisen nimikirjoituksen kanssa Kirja on senkin tähden minulle kallisarvoinen, kun lapsuudestani asti olen toveri Tokoilta pitänyt ansiokkaan työväenliikkeen esiraivaajana.

Kun avasin kirjan "Lapsuteni Muistoja II" ja aloin lukea siitä, jo sin hetkellä isoäidin ja isän kertomien tarujen muistoista, jotka lapsena hellittiä kuulin. Me kutsuimme heitä "tummaksi" ja "tuoraksi", kuten Toki kirjassaan heitä nimittää. Kielenkäyttö ja nimitykset ovat niin tutunomaiset kuin vanhukseni ovat kotolain Kalviolla ja Lohjalla, josta kirja onkin. "Lapsuteni Muistoja II" on tapahtumia Keski-Pohjanmaalta, jossa Toki on kasvanut ja varhaisen kehityksensä saanut. Tapahtumat ovat sinä muutoskautena, jolloin Keski-Pohjanmaalla ja muuallakin esi- lähti peritty talonpoikaistaloustalouden alkuhajan.

Heti ensimmäinen sivu tempaa luttajan mukaansa. Näin heti mielenkiintoisena kuvan isosta Suomen avusta, vaikka en ole Suomessa syntynyt enkä käynyt, vaan kuvia olen nähty Suomen talosta, tusta ja tamareista.

Pitkät ja pimeät talvi-illat olivat taitoisia kun jokaisella oli omat tehtävät. Karstutettiin ja kehrättiin ja naisilla oli "kujelmia". Ensimmäinen tuttu sana. Muistan tummun aineisen sukukuttimisen. Hän ei koskaan istunut tyhjin käsin, hän kutoi tai karstasi tai sitten parsi jotakin.

Kuinka monta kertaa olenkaan kuullut puhuttavan sarkapuvuista ja hurstikangasta. Hurstikangas oli tohty kampaalangoista ja nimeltänsä kudoittua kangasta, oli nelivartista, joka kutoonisen jälkeen levitettiin valkoisella hangele auringon paisteeseen "pölkäskangas". Tä-

sen sana, jota en ole kuullut muualla kuin kotona. Samoin "keratari", jonka tunnemme tänäpäivänä räätälinä.

"Emännän askareista ja silppumyllystä" myös puhuttiin. Silppuja lehmille tein ennen lapsena kotonaan täällä Amerikassa. Kirjassa ilmenee, että en ollut oikein silppumyllyjä. Ja "ruotifaari", joka teki päreet. Jokaisella oli omat tehtävänsä, kuten emännällä navetan työt ja "tummuri" piti huolen ruoanlaitosta. Samoin "Keppu-Jooseppi", joka teki keppuja pienoisista päreistä jotka olivat haluttavaa tavaraa.

Muistan kun kotona oli puhe jostakin lääkäristä sanoi äiti, että se on sellainen "huuslaakari" ja nyt tästä kirjasta selviää minulle mitä "huuslaakari" oikeastaan tarkoittaa. Samoin panee ihmettelemään kuinka vaikean tien takana oli postin saanti. Nuorten huveja luen muistoinnolla. Purpuri-tenesi, jota äitini on opettanut monelle tässä maassa, näytelmässä ja muissa huvitilaisuuksissa.

Kellonvaihantia on koomikko juttu. Nykyään on kelloja melkein kaikilla ja ennen vuosina oli se kunnia, joilla oli kello taskussa. Ei ihme, että "Jaamin-Jussi" "Vartin-Sakari" tekivät hyviä kauppoo vanhoilla kelloilla.

Jouto-Feeli, rehellinen varas, oli hänelle oikea nimi, mutta häntä kutsuttiin vain "Jouto-Feeliksi". Hänellä on aina jokin mukava kerrottavana ja teki pientä rikkomakauppaa. Mielenkiinnolla lukee hänen ja vaimonsa Liisan korutonta elämää. Tässä vain lyhyessä kirjan sisällystössä.

Henkili näytti sellaista lukemista, jossa ei ole mitään erikoista korulauseita vaan tavallista jokapäiväistä korutonta ihmiselämää, joka on tapahtunut aikakaudeilla, jolloin ei ole ollut nappulasta paiseettavia valoja pesukoneita ja muita automaattisia työkaluja. Luksisamme kirjaa "Lapsuteni Muistoja II" unohtaa hetkeksi atoomiaikakauden ja että rauhalla keskipojalaisen elämää ja mielen jää erittäin arvokas kuva muistojen arkistoon.

Tynee E. Konga.

Peabody, Mass.

Vaimo kadoksissa
Cino Ifjelm, Lindenkadalta ilmoitti poliisille, että hänen vaimonsa Ruth N. Ifjelm ei ole ollut kotona sitten tammikuun 9 päivän. Kyselyt ystäviläiset osoittivat, että hän ei ole vierailulla. Hän on ollut sairaas ja alkuoluen hiljattain. Perhe on huolissaan hänen kohtalostaan. — Geowla.

Warren, Ohio

Talvi tuli
Uudelta vuodelta alkoi seisoivat kylät, joskus mennyt jo lähellä nollaa. Joulun on maassa jo 6 tuntea ja lisää uuvassa. Jees ei lyinyt ja satainen, vain 137 päivää oli viimeisen ja ensimmäisen jättävien hämmän välillä, olon farmareilla kehoitu vuosi. Tammik. 15 p. ja helmik. 15 päivän välillä on kylmin tällä ympäristöllä, jolloin mittari tapaa laskea alle nollan. Viime talvena ei mittari laskenut nollaa saakka, joten oli vain yksi päivä jolloin nuoret saivat luultua jällä, nyt ovat luistelleet jo viikkokausia.

Oaston vuosikokous pidettiin
Jouksevista asioista keskusteltiin, mutta mitään erikoisen tärkeää ei ollut päätettävänä. Kuluneen vuoden tiili luettiin sekä kirjurin valmistama vuosikertomus, jotka hyväksyttiin. Virkailijan valinnassa ei tullut kukaan, entiset otit toimen edelleen vastaan kun uusia ehdokkaita ei saatu. Kuolemia ja Florida vähenivät suomalaisista astutia, joten eräs tuttavani sanoi, että on vaikea saada enää kantajiksi, jos joku joukosta kuolee.

Autojen myynti huipussa
Viime vuoden edellinen oli ehkä korkein saavutus uusien autojen myynnissä, sillä viime vuonna oli jo noin 7 pros. vähempi auton kauppaa kuin edellisellä vuotena, jolloin auton myynti registeratiin josta kolmea henkilöä kuoli, uudet ja käytetyt luettiin. Melkein kaikilla yli 16 vuotiaalla alkaa olla viimeistä mallia auto. — a.

Kun huoneeseen, jossa ennestään on vain pelkkiä miehiä, astuu kaunis nainen, on hullujenhuone valmis.

SANAKIRJOJA

Englantilais-Suomalainen Sanakirja, kuudes painos, toimittanut Aino Wuolle, kustantanut Werner Söderström O/y, 575 sivua. Hinta \$3.00

Suomalais-Englantilainen Sanakirja, toimittanut Aino Wuolle, kustantanut Werner Söderström O/y, 526 sivua. Hinta \$3.00.

Suomalais-Englantilainen Sanakirja, toimittanut V. S. Aarne, kustantanut Werner Söderström O/y, 75,000 hakusanaa ja suuri määrä lauseparsia. Ilmestyy tänä vuonna. Hinta \$14.00.

Finnish Grammar, toimittanut Clemens Niemi, niistä englantia taitavia varten, jotka haluavat opiskella suomea. Sivuja 282, hinta \$2.00. Osoittakaa tilaukset:

RAIVAAN KIRJAKAUPPA
Pittsburg, Massachusetts.

Sää: — Tänään selkeää ja kylmää. Myöhemmin ehkä lumisateita.

FITCHBURG JA YMPARISTO

— Miss Sheila Solhi, Mr. ja Mrs. Wainö Soinin tytär Ashbystä, palasi kotinsa oltuaan Burbankin sairaalassa hoidettavana vammasta, jonka hän sai mäenlaskussa.

— Richard Waarama, August Waaraman poika Gibson roadilta, on yksi niiden 17 Fitchburgin nuorukaisen joukosta, jotka ovat suorittaneet paikallisen "basic trainingin" Laconian ilmavoimien asemalla San Antoniossa Texasissa. Samaan joukkoon kuuluu myös 27 Worcesterin poikaa.

— Fred Salo West Townsend roadilta saanut pyrkivänsä Lusenburgerin valtuustomieheksi maalisk. 2 p:nä toimitettavassa äänestyksessä. Hän työskentelee GEN:in tehtävissä Fitchburgissa, on kahden lapsen isä ja asunut ikänsä Lusenburgissa yhteiskunnallisissa asioissa toimivana.

TYÖTTÖMYYSAPUA ETSIVILLE SELITYS FILMISSÄ

Työttömyysapua etsiville selostetaan 23 minuutin filmi, jossa selostetaan kaikkia niitä seikkoja joihin avustusta haakevan on vastattava samoin kuin ne lakipykälät joihin nojalla avustusta myönnetään. Tähän saakka näitä asioita on selostettu henkilökohtaisesti, mutta se vie paljon aikaa ja tuottaa vaikeaa viraston henkilökunnalle.

Filmi selittää kaiken paljon perin pohjaisemmin kuin on mahdollista suullisessa selityksessä. Filmi esitetään 18 henkilöille kerralla. Fitchbugin konttori on 14. Massan valtiossa, johon filmi on laitettu esitettäväksi. Sillä kehoitettiin ensin Utahin valtiossa ja sittemmin monissa muissa valtioissa.

UUTISILMOITUKSIA

Tähtien tuloverokavakkeita iltain sopimuksen mukaan. — Aune Miner-Kärkkäinen, 229 Mechanic St. Puhelimit: FI 3-6776 tai FI 2-5244.

Kun tuotte tämän kupongin optikkojen konttoriin 412 numero 403:ssa Mainkadulla, Fitchburgissa, saatte huomattavan käteislaskun. Puhelin 2-1887 ajasta sopimiseksi. Tarjous voimassa helmikuun 28 päivään 1957.

BOSK HAUTAUSTOIMISTO
85 Blossom Street, Puhelin FI 2-3635. Aina palveluksessa.

Suomalainen KINTEISTÖLIIKE JARVI REAL ESTATE
2 Harding Street Puh. FI 2-0183

SEMENTTI- JA CINDER BLOKEJA
Pyykkää vapaata kustannusviatonta suomenpuhuvalla liikkeenhoidajattamella Wm. Hakikisella.
S. K. BLOCK CO.
East Templeton, Mass.
Puhelin: Gardner 1995.

BOSK HAUTAUSKOTI
85 Blossom Street. — Puhelin FI 2-3635
Fitchburg, Mass.
Uruilla varustettu kappeli. — Yksityinen parkkauspaiikka.

SAVED BY THE BELLE!

Sinä saatat olla yllättynyt muutamien kauniiden tyttöjen älykkyydestä. Me näemme heitä täällä joka viikko satoja tekemässä säännöllisiä palkkapaiväliteluksia säästötililleen.

He säästävät huomisia matkojaan, morsiuskappioloita ja onnellisia kotia varten. Entäs sinä? Mitä tahansa tahdot, sinä saat sen nopeammin, kun säästät sitä varten. Avaa itsellesi TILI TANAN!

3% DIVIDENDI
Extra Thrift Services To Help You Get Ahead

Fitchburg Savings Bank
745 MAIN ST. Opposite City Hall Tel. 3-7461

For Savings — Use a Savings Bank
All deposits insured in full under state laws

Saiman kahviaisissa maasta maahan

Niin aikoina, "kun isä lampun osi", vähen tuntuu maailman kotimurteen ulkopuolelta. Tiedettiin oma kaupunki — jos asuttiin kaupungissa — ja oma kirkonkylä valokapa asutettiin pitäjän laidalla. Mutta ei omaa maatakaan kokonaan, puhumatta muista maista.

Nyt on asiat toisin. Elokuva, varjo-kuva ja televisio tuo eteenme kaupunkeja ja maita ja niissä asuvia ihmisiä maailman kaikilta kolkilta. Ja niin käy ensi maanantainakin Saiman maisten kahviaisissa, jotka Mr. ja Mrs. John Tenander ja Mr. ja Mrs. Henry Puranen kustantavat. Miss Aili Happonen, joka opiskelee Massachusettsin yliopistossa, Amherstissä, teki viime kesänä matkan Scandinaviaan maihin, Suomeen ja Keski-Eurooppaan ja otti näillä matkoillaan harvinaisen määrän varjoja, joita esittävät meille puheena olevissa kahviaisissa noin tuuhin ajan. Meille ovat monet esitelleet kuvia Suomesta ja Aisalla myös on sieltä hyviä painos kuvia, mutta hän vie meidän myös moniin maihin — Saksaan, Sveitsiin, Ranskaan, Italiaan ja vielä läpi Monacoonkin, jossa hän myös pyörähti. Tarkkana havainnointijana tuon nuoren opiskelijan kamera on löytänyt paljon kauniita ja muutoinkin hyviä katseltavia.

Saima saa onnitteluja

Työväenyhdistys Saima, joka ensi sunnuntaina viettää 63:tä vuosijuhlaansa, on saanut useita onnitteluja, joissa huomioidaan se työ, jonka tämä yhdistys on suorittanut tällä paikkakunnalla työväenliikkeen, erikoisemmin sen aatteellisen elämän ajona, sekä yleisen suomalaisen kulttuurin vaalijana.

Noissa onnittelijoissa mm. on Isaac Rustari, joka asuu nykyisin East Gardnerissa, mutta joka asui pitkään aikaa täällä Fitchburgissa, kuuluen Saimaan ja toimien mm. yhdistyksen johtokunnassa ja valitustoitokunnassa.

Sanoo Isaac: Samanaikaisesti, kun te siellä viettätte vuotuisia perhejuhlanne, minä hiljaisuudessa vietän 75:tä syntymäpäivääni.

Mr. Rustari kuuluu nykyisin yleisjäsenenä Amerikan Suomalaisen Kansanvallan Liittoon. Korkeasta iästään huolimatta hän ahkerasti lukee Raivaajaa ja seuraa kiinteästi yleistä elämäntilannetta, varsinkin työväenliikkeen taisteluja ja edistystä.

Mäkelän mustia KANANPOIKIA "SEXLINKS"

Puhtaita valkovatsurista.

HILLTOP HATCHERY & POULTRY FARMS

Rayberry Hill, West Townsend, Mass. Puhelin 255-W.

Varautukaa Saiman vuosijuhlaan

Useampaan otteeseen on mainittu työväenyhdistys Saiman vuosijuhlaa, mikä vietetään ensi sunnuntaina, tk. 20 p:nä, Saiman avarassa talossa ja myöskin että ohjelmassa esiintyvät seuraavat: Lempi Myöhänen, Lillian Erickson, Irja Rutanen, Kalle Tuikka, Arvi Manninen, Lauri Jokinen ja Elis Sulkanen.

No niin, tämä puoli on siis sitä ryöten valmis. Nyt on vain kysymys kuinka suurena joukko Saiman 63 vuoden pituista ahertamista työväenmaahan ahoilla ja sarakkeilla tullaan nähtävään ohjelman parissa muistelemaan? Kaipa kansa paikkakunnalla kuin muuallakin on siksi myötämisen tälle urastaneelle uranuurtajalle, että lähtevät liikkeelle oikein suurena joukko Saiman kunnioittamaan Saimaa ja sen mukana vielä olevia ahertajia.

Pitemmittä puheita, lähdetään liikkeelle ja saavutaan Saiman talole ajoissa, sillä ohjelman suoritusta alotetaan kello 7:30 illalla. Vanhan tavan mukaan on hyvä ravintola virtustamassa juhlaa. Juhlaan on sisäänpääsy vapaa. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

Tiistaina Saiman vuosikokous

Ensi viikon tiistaina tk. 22 p:nä on Saiman sääntömääräinen vuosikokous omalla talolla aikaan kello 8 illalla. Jäsenet, panna talous mieleen ja lähtekää liikkeelle sinä iltana, sillä kokouksessa on valittava toimijat; tulevalle toimintavuodelle ja suunniteltava tulevia tehtäviä. Tervetuloa kokoukseen.

Lisää lunta ja kylmempää tulossa

Ikäänkuin pakkasta ja lunta ei olisi tarpeeksi ennustavat sääaseman miehet saavat lunta lunta tänään ja illan tullen melkoisesti kylmempää. Myrsky on tulossa kahdelta suunnalta — Michiganista päin ja Atlantilta.

Yöllä mittari laskee nollian alapuolelle ja siellä se oli kaupungissakin aamulla 5—15 asteeseen, vahdellen aasteit alempien ja korkeampien paikkojen välillä. Keskipäivällä sää lämpenee kymmenkaksen illan tullen.

Kuitenkin, tulipa lunta talkeita ei kulunut uusi vuosi on jaksanut lujan perustuksen talville. Lämpömittari on tälläkin seudulla pistäytynyt usein nolloon (F) alapuolelle, nimittäin seitsemään päivään.

Sen jälkeen kun toivottiin "onnellista uutta vuotta" on tullut lunta 15 tuumaa tässä ympäristössä kolmessa lumisateessa.

TULIPALO AJOI VIISI ULOS ASUNONSTAAN

Ashby State roadilla ajoi tulipalok 16 p. ulos asunnostaan viisihenkinen Howard Marblen perheen. Rakennukselle tullut vaurio arvioitiin \$2,500.

Tuli syttyi illalla isännän ollessa luvuorolla työssä. Myös 16-vuotias poika oli ulkona, äiti vain kahden tyttärensä kanssa kotona. Nämä olivat ehneet astetta vuoteeseen, kun toinen tytöistä tunsu savun hajua. Äiti meni alakaverukseen ja oli siellä huoneet täynnä savua. Hän otti palokunnan puhelimitse, sillä nähtyyslaite oli mennyt epäkuuntoon.

Palokunta taisteli tulta vastaan rullapekkasessa ja oli siinä käytetty ääriä naamaareita mennessä savuräikkäin rakennukseen ottamatta selvyyttä tulesta. Tuli oli syttynyt cellarissa.

NEUVOTTELUKOMITEA VALTUUSTOLLE

Valtuuston puheenjohtaja Arman Richard nimitti ensin neuvottelukomitean johtamaan valtuuston käsiteltäviksi joutuvia asioita, kuuntelemaan valituksia ja muita esityksiä uudeksi ne valtuuston lähenmäärästä. Komiteaan nimettiin jäseni valtuustista, John Gilnartin oimien puheenjohtajana. Valtuusto oivoo myöhemmin tehtävään tästä komiteasta pysyvään, mikä edellyttää erikoisen pykälän asettamista kaupungin säädoiksi.

Lupa-aika karhun ampumiseen päättyi joulukuun 31 p:nä, mutta asiasta innoituneilla on tilaisuuksia mennä ainakin katselmaan ainoan otuksen alkia voidakseen puhua lapsilleen ja utavilleen, että "on minniä nähnyt neskämmene jäljet, vaikkein ouckat sitä ampuna."

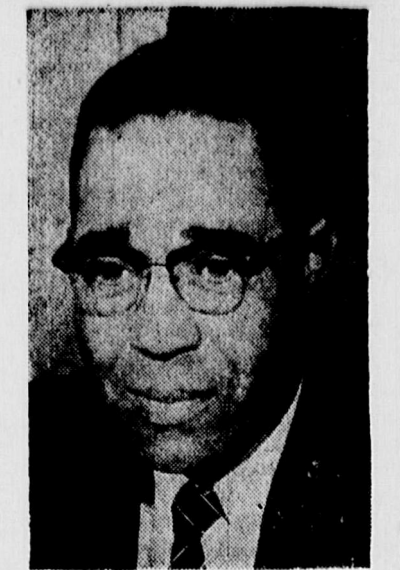
BRAY JA CELUZZA YHÄ ERMIELISIA

Pormestari Bray sanoi eilen, että Puistokomission \$1045 maksanut puolenosto oli lakivastainen, koska kaupungin laeissa määrätään yli \$1000 nenevät ostokset esitettäväksi hallinnolla tarjoajalle. Myöskin — koska puistoja varten myönnettyyn rahastoon jäi \$1000 ylijäämää on puistokomission puheenjohtajan Anthony Celuzzan väite rahanvähyydestä aiheuton.

Celuzza puolestaan huomauttaa, että koska pormestari on luvannut luovuttaa \$50,000 puistokomission käytettäväksi jos hän eroaa, täytyy puistokomission tarvita enemmän varoja käytettäväkseen. Alussamallista puiden ostu tehtiin paikalliselta liikkeeltä kahdessa erässä.

Seurakuntautisia
Messiah Luterilainen Seurakunta
Ensi sunn. "Armon Sanomat" asemalla WEIM klo 7:30. Klo 8:30 suomen jumalanpalvelus. Klo 9:45 on rippi-koulu ja pyhäkoulu. Engl. jumalan-

Tummaihoisen kansan edustaja puhuu täällä

J. Westbrook McPherson

Fitchburg Community Forumilla juutalaisten kulttuuri- ja toimintatallossa Daykadulla kello 3:30 ensi sunnuntaina puhuu J. Westbrook McPherson, tummaihoisen kansan edustaja aiheesta "Integration at Work" — juuri siitä kysymyksestä, joka on aiheuttanut melkoisia yhtenörmäyksiä niillä alueilla maamme etelävaltioissa, joissa valkoinen kansa ei ole vieläkin oppinut kohteilemaan neekereitä tasa-arvoisina ihmisinä.

Mr. McPherson on asunut kahdeksan vuotta etelässä, mutta nyt hoitaa Suur-Bostonin Urban-liittoa toimeenpantavan tieteellisen ominaisuudessa. Hän on Omahan yliopiston graduuuti ja toisen maailmansodan veteraani ja tunnetaan hyvänä puhujana. — kk —

Mainkadun kunnossa-pidosta ehdotus

Archie Hollows yhtenä valtuustumiehenä teki esityksen Mainkadun pitämiseksi puhtaana luvusta ja maallikepoissa kunnossa talven aikana. Siihen kuuluu lumen poisto, sannoitus ja suolaus. Nykyisin tämä vilkas liiketatu on ollut "epätyydyttävässä ja vaarallisessa kunnossa", hän sanoo, mikä kaipa korjausta.

Puheessaan tästä yleiselle turvallisuuskomitealle sanoi Hollows tilanteen tutkimisen osoittaneen, että Mainkatu on pidettävä kunnossa poliisin ja kaupungin työdeparmentin yhteisillä voimin.

On puhuttu, hän sanoi, ettei katu voida sanhoittaa eikä suolata liikenteen vilkkaiden takia. Mutta hän esittää, että hetkiseksi kerrallaan pyydetään liikenne osassa kadun toisella puolella. Täten mennään puoli ja toinen pala kerrallaan poliisien valvoissa liikenteen kontrollilaita. Koko puuha suoritetaan lyhyessä ajassa. Työ myös on suoritettava, jos se katsotaan käytännöllisemmäksi, koko kadun leveydeltä pala palalta.

Kauppakamarin puolesta kannetaan esitystä, sillä kaikki liikemiehet saavat kadun kunnossapitoa.

KARHU KULJESKELLUT EAST GARDNERISSA

Gardnerin seudulla ei olekaan nähty karhun liikkuskelevan jälkeen vuoden 1955 syksyä. Mutta nyt tällainen suuri, karvainen turilas on nähty East Gardnerin sairaalan läheisyydessä.

Gordon Hall ja Albert Belanger, valtion sairaalan työläiset, tiedottivat keskiviikko-iltana klo 9 aikaan tulla aurasteaan nähneensä mustan karhun. Se oli liikkunut erään rakennuksen takaisessa metsässä. Tri Jordes ja "superintendentti" Charles, jotka ovat asiantuntijoita ja joilla on ollut kokemusta karhunjahdissa, olivat ensin epäilleet juttua. Kuitenkin, äyryään tarkastamassa jälkiä he olivat vakuuttuneet siitä, että karhu alkia ne ovat.

Silloin, syyskuun 1955, ainakin 11 henkilöä oli tiedottanut karhun liikkumisesta itäisessä Gardnerin kaupungissa mistä sittemmin syntyi risiriitaisia väittelyjä.

Lupa-aika karhun ampumiseen päättyi joulukuun 31 p:nä, mutta asiasta innoituneilla on tilaisuuksia mennä ainakin katselmaan ainoan otuksen alkia voidakseen puhua lapsilleen ja utavilleen, että "on minniä nähnyt neskämmene jäljet, vaikkein ouckat sitä ampuna."

BRAY JA CELUZZA YHÄ ERMIELISIA

Pormestari Bray sanoi eilen, että Puistokomission \$1045 maksanut puolenosto oli lakivastainen, koska kaupungin laeissa määrätään yli \$1000 nenevät ostokset esitettäväksi hallinnolla tarjoajalle. Myöskin — koska puistoja varten myönnettyyn rahastoon jäi \$1000 ylijäämää on puistokomission puheenjohtajan Anthony Celuzzan väite rahanvähyydestä aiheuton.

Celuzza puolestaan huomauttaa, että koska pormestari on luvannut luovuttaa \$50,000 puistokomission käytettäväksi jos hän eroaa, täytyy puistokomission tarvita enemmän varoja käytettäväkseen. Alussamallista puiden ostu tehtiin paikalliselta liikkeeltä kahdessa erässä.

Seurakuntautisia
Messiah Luterilainen Seurakunta
Ensi sunn. "Armon Sanomat" asemalla WEIM klo 7:30. Klo 8:30 suomen jumalanpalvelus. Klo 9:45 on rippi-koulu ja pyhäkoulu. Engl. jumalan-

palvelus on klo 10:45. Iltap. on suomen hartaushetki New Ipswichissä Mr. ja Mrs. Emil Lampilla. Se on klo 2:30 ja saarnaavat sem. Palomäki ja alkerkinnyt. Illalla klo 7 on seurakunnan vuosikokous alaisissa. — E.

Ev. Lähetysseurakunta

Sunnuntaiamulla on radiohartaus klo 8:15. Kirkossa ollaan ensi sunnuntaiokoulussa kello 9:30 aamulla. Irtakirkossa kello 10:45 ap., naari-oseuran hartaushetkessä kello 5 ip. a iltakirkossa kello 7 illalla. Tiistai-iltana on hartaushetki ompeluseuran toimesta ja hartaushetken jälkeen kahvipöydän kattoo Mr. Evert Järvi-ten. Kuoro harjoittelee myöskin tiistai-iltana. Ystävällinen kutsu kaikille. — S.

Gardner, Mass.

Talvi ja lumi tulivat

Talvi toi vanhemmalle väelle lisää huolia pitää käytävää puhtaina, taloudellisesti laskustannuksia huoneiden lämmityksessä ja perheen vaatetuksessa, mutta lapsille talvi lumineen tuon ilon, mutta nykyaikaisessa liikenne-elämässä myöskin suurimman vaaran. Muistetaan miten lapsina oli iloa rakentaa lumiukkoja, lasketella mäkii alas kelkoin ja suksin. Nykyoloissa kaupunkien kadut ovat lapsille suurin vaara mitä saatava olla.

Meidän kylässämme on viimeisen parin päivän aikana sattunut vakavia lasketelueuonnettomuuksia. Arsenaultin perheen viisivuotias tyttönen, joka sai päälluunmurtuman, kun lasketelli kellokallaan alas Jay st. poikki Sherman st. Nadim G. Tobia kertoi poliisille, joka tuli tapaturmasta toimittamaan tutkinnon, että kun hän oli matkalla Sherman st. pohjoiseen päin, yksi lasketelija tuli alas Jay st. ja sen hän sai väistetyksi, mutta heti tuli toinen. Arsenaultin tyttö, ja iski kelkkoinen hänen trokinsa takapöydään ja takapöydän akselin päähän sattui tytön päähän, josta oli seurauksena päälluunmurtuma.

East Templetonista ilmoitettiin, että kolme lapsukaista olivat loukkaantuneet lasketelussa. Michael ja David Manca, North Main st. East Templetonista, Michael ollen 6 vuoden ja hänen veljensä David 5 v. ikäinen. Michael on vielä sairaalassa, mutta hänen veljensä, joka loukkaantui lievemmin, pääsi kotiin ensiavun saatuaan. Kolmas poika lasketelujoukossa, Robert Smith, 10-vuotias, pääsi kotinsa ensiavun saatuaan.

Poliisipäällikkö Renes esittää, että kaikilla kaduilla lasketelu kielletäisiin, ennenkaikkea lasten turvallisuuden vuoksi, kun myöskin välttyisivät autonajurit harmillisista juttujen selvittelyistä. Poliisipäällikkö esittää, että lapsille varataan yleisille leikkikentille lasketelupaikat.

Karhukin

On taas ilmestynyt näille maille. Kaksi East Gardnerin sairaalan työläistä, ku olivat ajamassa lumirekkaa sairaalan alueella olevalla tiellä, huomasivat suuren eläimen liikkuskelevan pusikossa ja kun he tarkastelivat huomiota herättänyttä eläintä, niin tulivat vakutuiksi, että se oli karhu. Myöhemmin asiantuntijat tarkastelivat jälkiä ja myönsivät, että jäljet ovat suuremmat kuin suurinmankaan koiran.

Sairaalasta

Toiset palaavat ja toiset menevät. Julius Ahtio, jonka sairaudesta mainitsin viime viikolla, on koteutunut ja on hyvällä parantumisella tiellä. Herman Oikemus on joutunut turvautumaan sairaalahoitoon. Mikä häntä vaivaa, ei ole tiedossani, mutta toivotaan Hermannille pikaista toipumista.

Perjantai-iltana

tammikuun 25 päivän on luentotilaisuus Suomi-haalin välikerrassa ja Fabian Raatikainen esittää elokuvia. Tilaisuus alkaa kello 7:30. — V. A.

South Carver, Mass.

Mr. ja Mrs. Sott Halunen, South Carverissa, viettivät 70-vuotias-juhlaansa tammik. 7 päivänä. Huonosta säästä huolimatta omaiset, naapurit ja ystäviä oli saapunut onnittelemaan päivän sankareita. Mr. Sott Halunen on syntynyt lokakuun 6 päivänä 1886 Pyhäjoella, Oulun läänissä ja saapui tähän maahan v. 1907. Mrs. Halunen (o.s. Piispanen) syntyi tammik. 7 päivänä 1887 Keski-Suomessa, Kivijärvellä ja saapui tänne valtoihin v. 1905. Mr. Halunen tunnetaan talitaavaksi karpaloitten kasvattajaksi. Mrs. Halunen on ottanut monien vuosikymmenien ajan aktiivisesti osaa West Warehamin Lähetysseurakunnan toimintaan. Past. Välikö puhui juhlittavalle.

Mrs. Jennie Niemen

(o. s. Kulju) hautaus on tammikuun 14 päivänä Cornwellin hautauskappelissa, Warehamissa. Mrs. Niemi oli syntynyt Ala-Järvellä maaliskuun 15 päivänä 1891, kuoli tammik. 12 päivänä kodissaan South Warehamissa pitkällisen taudin murtamana. Mrs. Niemi kuului paikalliseen helluntaikirkkoon. Suremaan jäi puoliso, tytär, kaksi poikaa, 7 lastenlasta, sisar ja veli Suomessa. Hautauksen toimitti pastori Väinö Välikö. — V. V.

Leominster Granite And Marble Works

George W. Yule, omistaja
Kaiken mallisen kirjaimin kaiverrettuja hautapatsaita
Puhelin LE 7-2346
203 MAIN STREET
LEOMINSTER, MASS.

ARON Sex-Link Kananpoikia

Mass. (U.S.) hyväksyttyjä pullorum-vapaita
ARO'S POULTRY FARM
Elm Street, West Townsend, Mass. Puh. Townsend 200

Quincy, Mass.

T. Y. Veljen

sääntömääräinen vuosikokous pidettiin viime torstaina, 15 p. tammikuuta, puheenjohtajana toimien John Mäki ja kirjuriina John Siitonen. Käsiteltiin vuosikokouksen kuuluttavat asiat ja valittiin virkailijat seuraavaksi vuodeksi. Luettiin pöytäkirja ja tilikertomus, jotka hyväksyttiin sinänsä. Tielestä päätettiin viime vuosi meillä oli kaikin puolin menestyksellinen, joka tietysti riippuu meidän ahkerista toimituksista sekä kannattajajoukosta, jolle T. Y. Veli haluaa lausua mitä kauneimmat kiitoksensa. Virkailijoiksi valittiin seuraavat: Presidentiksi John Mäki, varalle Axel Sword; kirjuri John Siitonen; rahastonhoitajaksi Hjalmar Sakki, varalle John Siitonen; pöytäkirjantarkastajaksi Väinö Tirri ja John Mäki; johtokuntaan lisäksi Ida Koljonen, Aino Pekkanen, Axel Johnson, William Pakkanen, Hilda Markola, Sino Karpoff ja Pauline Mäki sekä varalle Väinö Tirri ja Anna Lukkari; tilintarkastajiksi Kaarina Chapman ja Pauline Mäki, varalle Reino Mäki; ravintolaan Aino Pekkanen, Ida Koljonen, Hilda Markola, Anna Salmi-nen ja Pauline Mäki; oviilippujen myyjäksi Hjalmar Sakki, varalle Reino Mäki; ravintola ja whistilippujen myyjäksi William Pekkanen ja Axel Johnson; lainakirjastonhoitajaksi Väinö Tirri, varalle Hilda Markola; näytelmäseuran johtajaksi Axel Nielsen; jäsenkirjuri Hjalmar Sakki; oviilippujen vastaanottajaksi Sino Karpoff ja Väinö Tirri; kullisimieheksi Axel Johnson, Aate Pietilä, Väinö Raunio, Reino Mäki, John Siitonen ja John Mäki; järjestysmieheksi Hjalmar Sakki ja Axel Sword; sairauskomiteaan Pauline Mäki; vapaalippujen jakajaksi ohjelman esittäjille Väinö Tirri; ravintolaan kirjainvaihtajaksi Pauline Mäki ja whistilaitin kuukausiemäntien hankkijaksi sekä tulevien tilaisuuksien mainostajaksi John Mäki. Lopetettiin kokous, jonka jälkeen oli maukas kahvitarjoilu.

Keskiviikkoillasta

Ensi viikolla tk. 23 päivänä kannattaa tulla talolle taas pelaamaan sekä kahville, Elsie ja Hanna lupaavat hyvät kahvit sekä palkinnot.

Pettymys

Majorimae Della Chiesa, joka on koettanut saada rahaa Rockefeller säätiöstä, jolla laitettaisiin pysyväinen maistopaikka West Quincyssa sijaitsevalle ensimmäiselle rautahullimole Amerikassa, sai säätöin sihteeriltä Lindsley Kimballilta kirjeen, jossa selitettiin että tästä rahastosta ei luovuteta varoja historiallisiin muistomerkkeihin. Siis varat ovat koottava jollakin muulla tavalla. — P. M.

Kirkollisia uutisia

GARDNER, MASS.

Lähetyskirkossa Mission st. on sunnuntaiokoulu sunnuntaiamuisin kello 10. Suomenkielinen hartaushetki kello 2:30 ip. Viikkokoulun tilaisuuksista ilmoitetaan paikallisesti. Kansalaisemme ovat sydämellisesti tervetulleita tilaisuuksiimme. — Kv.

PYTHONKAARME POSTITSE

Rouva Annie Cheetham, Derbyssä, Keski-Englannissa rakastaa käärmeitä, ja hänen asunnossaan vilisee sellaisia lemmikkejä.

Hän sai äskettäin tietää, että muuan toiminnimi Glasgowsissa, Skotlannissa, myi pythonkäärmeitä, ja tilasi heti kirkkallisesti yhden.

Rakkaan äitimme
Hilma Palsosen
MUISTOLLE,
joka kuoli tammikuun 18 p:nä 1956.
Sanelma LeBlanc,
Tauno ja Arne Palonen,
ja lastenlapset,
Lunenburg, Mass.

ANNA PUTTONEN LAINE
Hän kuoli tyttärensä kotona 18 Brandford Street, Provincetown, Mass. Oli kuollessaan 72 v. 9 kk. 4 p. ikäinen. Syntynyt Laukaassa, Suomessa, tuli New York Cityyn 1908, meni naimisiin 1912 Matti K. Laineen kanssa ja rakensivat kotinsa Wellfleetin, Mass., Cape Codille, jossa heillä oli paljon ystäviä. Suremaan jäi tytär, miehensä ja lapset Alfred, John ja Ann, yksi sisko perheineen Wellfleetin, Mass., sekä 1 sisko ja veli Suomeen perheineen. Hautaus toimitettiin kello 2 iltap. tammikuun 14 p. Oak Dale Cemeteryllä Wellfleetissa, Mass. Umpeen painui äidin silmä, ja kärsimykset loppuivat. Mutta ne kauniit muistot, jotka jälkeen jäit, elää iäti.
Hulda.
SYDAMELLISET KIITOKSET
kaikille sukulaisille ja ystäville jotka ottivat osaa meidän suruumme. Kiitos myöskin niistä kauniista kukista, jotka Annan haudan peittivät. Eläköön ystävyys.
HULDA ja JOHN ENCARNATION JA LAPSET.

TOIVO MACKI (Maukonen)

kuoli joulukuun 8 päivänä, 1956, Melrosin sairaalassa, Melrossa, Mass., sairastettuaan halvauskohtauksista. Hän oli syntynyt kesäkuun 8 päivänä, 1892, Saarijärven Lehtolan kylässä, tullut tähän maahan nuorena poikana. Hänen vaimonsa Hilja Macki (Paananen) ja heidän ainoa poikansa William kuolivat kymmenä vuotia sitten.

Lähinnä häntä jääme kaipaamaan me neljä siskoa, joista Aino Tavinen ja Tyne Koskinen ovat Suomessa ja me kaksi siskoa, Lydia Paananen ja Martha Salonen, täällä maassa ja veli William Maukonen Canadassa.

Viimeiset palvelukset vainajalle toimitettiin jouluk. 9 p. 1956, Connolly and Goudreau hautauskirkossa Melrossassa. Papilliset tehtävät toimitti pastori Philip Anthes. Vainaja laskettiin viime lepoon Glenwood hautausmaalla Everettissa, Mass. Haudalta palattiin sisko Marthaan asunnolle nauttimaan kahvitarjoilusta vainajan muiston kunniaksi.

Hiljainen oli elosi tie, hiljaa hyvästeli, hiljaa vaivut lepoon.
Sisko Lydia.

Lumi hautakumpus peittää, säteillään valon heittää meille tänne jääneille, muistetaan että me kerran vielä tapaamme.
Sisko Martha.

TAHDOMME KIITTAA

teitä kaikkia jotka otitte osaa sattune